

C. K. pošti!

Nedostavljene številke je poslati administraciji „Eisenbahn-“
Dunaj V. Zentagasse 5.

PROSTA
VODI
POT K
SVOBODI!

ŽELEZNIČAR

GLASILO SLOVENSkih ŽELEZNIŠKIH NASTAVLJENCEV

UREDNIŠTVO

se nahaja v Trstu alica Madonna 15
Telefon 1570

UPRAVNIŠTVO

Dunaj V. — Zentagasse 5.

Izhaja 1. in 15. vsakega meseca

Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina:

za celo leto 4.40 K
za pol leta 2.20 K
za četrto leta 1.10 K
Posamezna številka 18 vin.

Št. 21.

V Trstu, 1. novembra 1912.

Leto V.

V imenu Njegova Veličanstva Cesarja!

C. kr. deželna sodnija v Trstu je po predlogu c. kr. državnega pravdnikarja razsodila, da ustanavlja vsebina člankov a.) „Socialna politika evharističnega kongresa“ in b.) „Čuden odlok c. kr. železniškega ministerstva“ uvrščenih v časopisu „Železničar“ dd. Trst, 15. oktobra 1912 št. 20, in sicer ad a.) od besed: „Ideje, ki jih razvija“ do besed: „in reakcije so“ — ad b.) od besed: „Ta odredba pomeni“ do besed: „pri železniškem ministerstvu“ in od besed: „In še nekaj“ do besed: „se prepričati“ — ad a.) vse objektivne znake pregreška po § 303 k. z. ad b.) vse objektivne znake pregreška po § 300 k. z. Potrjuje se vže uvedeno zaplenjenje imenovane tiskovine, prepoveduje se razširjanje iste in ukazuje se uničenje nabranih primerkov in istih ki se imajo še nabrati kakor hitro postane navzoča sodba pravomočna.

Razlogi:

V članku ad a.) se skuša napravo papežstva v nič devati; v odstavkih ad b.) se skuša z zasmejanjem, zasramovanjem, neresničnim pripovedovanjem in s prevračanjem dogodkov zaukazati c. kr. železniškega ministerstva v nič devati. — Ker ima potemtakem odstavek ad a.) vse objektivne znake pregreška ex § 303 k. z. in odstavka ad b.) vse objektivne znake pregreška ex § 300 k. z., se je moralo razsoditi kakor v dispozitivnem delu.

Trst, dne 18. oktobra 1912.

C. kr. deželna sodnica v Trstu.

NAZNANILO.

Vsem našim čitateljem naznanjamo, da smo v tej številki pričeli objavljati prevode službenih predpisov, katerih poznanje je za železničarje jako važno. S tem ustrezemo vsestranski želji naših članov. Upamo, da nas bodo sodrugi podpirali in razvili živahno agitacijo za naš list. Čim bolj bo naše glasilo razširjeno, tem uplivnejši bo. Na delo torej!

Ali smo v predmračni dobi?

K zadnji zaplembi našega lista.

Naš politični sotrudnik se je v zadnji številki našega lista zopet oglašal na svoj poseben način. To so železničarji debelo gledali, ko je „Železničar“ kar na treh mestih kazal svojo snežnobelo nedolžnost, pokaženo le z napisom: „Zaplenjeno!“ Skoraj bi menili, da v predmračni dobi ni moglo biti slabše, ker se nekaj časa sem zaplembe tako pogosto ponavljajo. Ni ga skoraj dneva, ko bi ne bil kak socialno demokratičen list zaplenjen. In to ponajveč radi prav nedolžnih opazk. Da je na tak način zakonito zajamčeno pravo svobodnega izražanja mnenja le prazna fikcija, je očitno, ker se skuša vsak svobodnejši izraz takoj potlačiti. —

Tudi pri tej zaplembi je šlo le zato, da se potlači kritiko, ki smo jo izvajali nad načinom socialne politike, ki jo uganja država kot delodajalec na svojih železnicah. Ker smo omenili dejstvo, da hoče železniška uprava uslužbenca storiti odgovorne za škodo ki je niso povzročili, to ni uganjalo gospodu državnemu pravdniku. Ker smo napisali par ostrejših, ali vendar upravičenih besed, je moral gospod državni pravdnik — katerega podpis pa je nečitljiv — zadaviti kritiko potom strahopetnega objektivnega postopanja.

Odkod neki ta rahločutnost? Ali se gospodje res že boje vsake nekoliko ostreje besede? Toda gospod državni pravdnik se moti, če meni, da se bomo več govorili z državno-železniško upravo kakor se nam zdi potrebno. Gluhim ušesom se mora glasno govoriti, tudi če je državnim pravdnikom to neprijetno.

Železničarjem in sodrugom pa priporočamo, da podpirajo agitacijo gospoda državnega pravdnika za naš list in mu pridobivajo novih čitatelej. Pridobivajte nove člane za organizacijo na vseh progah in postajah, povsod. S tem nam pomagajte, da z večjimi močmi nadaljujemo boj za vaše interese. To bodi edini in najboljši odgovor na ta zatiralni sistem.

PROTI VOJNI.

Skupna eksekutiva socialno-demokratične delavske stranke v Avstriji je izdala sledeči oklic:

Delavstvu vseh narodov v Avstriji!

Bolgarska in Srbija, Grška in Črna Gora so oborožene zoper Turčijo. Balkanski knezi so iztrgali moža žen iz naročja, očeta otrokom, v uniforme so jih vtekli in poslali na bojišče. Že brenče smrtonosne krogle po zraku. In strojne puške sejejo smrtno snopje. In šrepneli in granate podirajo kakor užigajoča strela človeško življenje in loveško delo. Na tisoče jih obleži na bojišču, na tisoče jih v taborišču podleže koleri in legarju, na tisoče se jih po neizrekljivih mukah s pohabljenim telesom povrne k ženi in k otrokom. In ko žanje smrt na bojišču, stradajo doma matere, žene, otroci brez rednika! Beda in glad, gorje in obup vsepovsod! Tako končava človečanstvo, krščanstvo, kultura kapitalistične dobe v vojnih strahotah!

Strašne so grozote balkanske vojne, ampak grozi nam mnogo strašnejša nevarnost. Homatije na jugozapadu so zbudile po vsej Evropi vojni pohlep. Državniki vevlasti se igrajo z ognjem. Še nikoli ni bila

nevarnost svetovne vojne

večja nego te dni! Če se narodom ne posreči, da prisilijo državniške vevlasti k miru, potem se kaj lahko konča balkanska vojna z vojno vevlasti, z vojno, ki bi mobilizirala milijonske vojske Avstrije, Nemčije in Italije, Rusije, Francije in Anglije, ki bi nakopala najstrašnejšo bedo evropskim narodom in pokončala Evropsko civilizacijo v svetovnem požaru.

Stari smrtni sovražnik evropske kulture,

ruski carizem,

se oborožuje na vojno. Še ves okrvavljen od uničujoče vojne zoper narode domače dežele grozi evropskemu miru. Carizem, ki je cvet ruskega naroda pomoril na svojih moriščih, v svojih ječah, v sibirskih puščah; carizem, ki je zadavil narodno življenje Poljske, ugrabil ukrajini sveto pravico do materinskega jezika, raztrgal zapisano pravico Finske, zaslužnil in razkosal Perzijo — se še drzne postavljati za osvoboditelja in zaščitnika jugoslovanskih narodov, izrabljati njih mladostno silo zase in zažigati Evropo, da si osvoji vladno na Bosporu!

Z ruskim carizmom deli

italijanski imperializem

greh prelite krvi. Kar izlepa je planil na neoboroženo Turčijo. Z ognjem in mečem, z vešali in z natezalnico je nesel Evropsko kulturo v Tripolis! Njegov razbojniški pohod je pritlikavim državicam na Balkanu ustvaril zaželjen povod za davno nameravano osvojevalno pojno.

Med Rusijo in Italijo pa je tudi

Avstro-Ogrska

s težko odgovornostjo obremenjena. Ta država, ki ni v stanu v času draginje obvarovati svoje narode najhujše bede; ki ni v stanu skončati uničevalne vojne svojih narodov; ki obvladuje, Ogrsko s silo Tisze in Lukacsa, Hrvaško in Slavonijo s Čuvajevo diktaturo; ki v Bosni in Hercegovini še vedno ni izpolnila svoje štiriintridesletne obljube za osvoboditev krščanskih kmetov od turškega fevdalnega prava — ta država se pripravlja, kakor da v domači deželi nima dovolj posla, da nastopa na Balkanu kakor sodnica in rediteljica!

Avstrijski narodi imajo le en interes na Balkanu:

Mirno zamenjavo blaga z balkanskimi narodi!

Naša industrija hoče v Srbiji in Bolgarskem spečavati svoje blago. Zato hočemo od srbskih in bolgarskih kmetov kupovati živilo in žito. Da je ta zamenjava blaga že mnogo let otežkočena in ovirana, ni krivda Srbov in Bolgarov.

Krivda agrarcev

je v Avstriji in na Ogrskem! Da ceno živini v Avstro-Ogrski poganjajo v višino, prosti tuje konkurence, so dosegli bogati živinorejci, da se je srbski in bolgarski živini zaprla naša meja! Če ne kupujemo od agrarnih dežel Balkana nič živine, potem seveda zapirajo svoje trge izdelkom naše industrije. To je zapreka trgovini na Balkanu! In da odstranimo to zapreko, ni treba pošiljati vojakov na mejo. Sesuje se, če zlomimo moč agrarcev v Avstriji in na Ogrskem, če podremo njih carinsko obzidje. Ne vojna zoper Srbijo, temveč boj agrarni postni politiki — to je balkanska politika po naših potrebah!

Vojni hujskači — njim na čelu dunajsko krščansko-socialno časopisje — nagovarjajo, da mora Avstrija

zasesti Sandžak.

če bi Srbija segla po njem. Ampak kaj se zgodi s pusto in gorato deželo, ni naša skrb. Pohlepu balkanskih kraljev po osvojitvi ne želimo uspeha. Ampak tudi krvi naših vojakov ne maramo prelivati, da utrdimo zakrknjenemu turškemu fevdalizmu oblast nad slovanskimi kmeti. Kdo gospodari v Sandžaku, naj doženejo Turki in Srbi sami. Interesov avstrijskih narodov se ta reč ne dotika, in mala Srbija, ki ne šteje več duš nego dunajsko mesto, ne postane ponosni velevalsti nevarna niti tedaj, če se razširi za nekaj siromašnih vasi! Ves Sandžak

ni vreden kosti enega avstrijskega delavca.

To ni samo naše mnenje. Mogotei sami so pred štirimi leti izrecno in svečano oznanili vsej Evropi, da Avstro-Ogrska nima osvojevalnih namenov na Balkanu. Pač pa je berlinski kongres v letu 1878 priznal Avstro-Ogrski pravico, da zasede Sandžak. Ampak leta 1898 se je Avstro-Ogrska odrekla tej pravici in odpoklicala svoje čete iz Sandžaka. Očitna norost bi bila

krvavo osvojevanje.

ko smo se sami svojevöljno in iz lastnega nagiba pred štirimi leti odrekli.

Zato Avstrija nima vzroka, da bi se vmešavala v balkanske spore.

Da bi zavoljo Sandžaka vlekli delavca iz delavnice, kmeta od pluga, da bi žrtvovali kri naših bratov in sinov, da bi na tisoče in tisoče rodbin pahnili v bedo, gorje in obup, da bi našemu narodnemu gospodarstvu prizadjali težke rane, — to bi bil brezprimeren, brezvesten in neodpusten zločin!

Avstro-Ogrska je že težko grešila nad ubogim, razkosanim narodom jugoslovanskim. Jugoslovane, ki so podrejeni njeni oblasti, zna vladati le z vojaško diktaturo. S svojo veleagrarno gospodarsko politiko je tirala srbske kmete v obup. Če bi zdaj prelivala kri svojih sinov, da brani oblast turškega fevdalnega gospoda nad srbskim kmetom; če bi srbskemu kmetu, ki od njega ne kupuje blaga, preprečila, da si izvojuje dohod do drugih tržišč, požene sama Jugoslovane

v naročje ruskega carizma.

Zato ker smo

smrtni sovražniki carizma,

ker vidimo v vsakem razširjenju carjeve oblasti nevarnost za evropsko kulturo.

Zato zahtevamo, da se Avstro-Ogrska ne zoperstavlja jugoslovanskim narodom z orožjem v roki, da ne ovira razvitka njihove narodne sile.

V vseh deželah sveta se oglašajo delavstvo zoper vojno, za mir! Naši sodrugi v Rusiji in na Poljskem nadaljujejo ne boječ se strahotnih žrtev, svoj boj zoper narode moreči ca-

rizem. Naši sodrugi v Italiji so protestirali zoper razbojniški pohod v Tripolitanijo. V Srbiji in na Bolgarskem so se zastopniki delavstva v parlamentu hrabro in možato ustavili vojnigonji. V Nemčiji, na Francoskem, na Angleškem demonstrira delavstvo za mir! Tako stoji vojnim hujskačem vseh dežel in vseh narodov nasproti složno in edino kot najmočnejša mirovna sila

mednarodna socialna demokracija.

V njenem duhu vršimo tudi v Avstriji svojo dolžnost. Opominjajoči in svareči se oglašamo tudi mi. Tudi za avstrijske narode je v teh nevarnih dneh le en bojni klic:

Roke proč od balkanske vojne!

Le eno geslo:

Balkan balkanskim narodom!

Le ena parola:

Ohranitev miru!

Vojna in gospodarski položaj.

Resna nevarnost svetovne vojne, katere trajnost in posledice so nam neznane, pretresuje staro Evropo. Balkan je v plamenu. Najmanjša balkanska država je pričela „osvojevalno“ vojno. Sledili so jej drugi balkanski narodi, ki z enakim namenom bijejo krvavi boj. Balkan in Evropa stojita pred odločajočim momentom. Napoved te vojne znači pričetek nove zgodovine. V krvavem klanju ljudstev se bo odločila usoda balkanskih narodov. Kakršenkoli izid vojne pa ne bo brez posledice za gospodarsko in politično življenje Evrope.

Naše stališče napram homatijam na Balkanu je znano. Kar smo prerokovali se je tudi uresničilo. Ko je leta 1908 Avstrija anektirala Bosno in Hercegovino in je bilo videti nevarno napestost med Avstrijo in Rusijo in med trozvezo in dvozvezo, se je že vsakemu jasno kazalo, da je izbruh vojne na Balkanu le vprašanje časa. Rešitev balkanskega vprašanja je postala neodložljiva. Ko je Italija pred letom napovedala vojno zaradi Tripolitanijske je pa bilo videti, da se gre tu ne le zaradi balkanskih zadev, temveč pravzaprav za vprašanje celega Orienta.

Da je naše stališče pravično in edino pametno nam potrjujejo dogodki sami. Toda ne o tem hočemo danes govoriti. Opisati hočemo posledice vojne na polju gospodarskega razvoja. Kaj pomeni vojna za interese delavskega ljudstva, nam jasno dokazuje zgodovina sama. Zgodovina zadnjih vojn je še pred nami in posledice teh še zdaj občutimo. Da pa bodo posledice vojne na Balkanu še vse hujše za gospodarski razvoj

Evrope in zlasti Avstrije, nam kaže dejstvo, da že zdaj ob vsem začetku vojne se na vseh krajih krajih ustavlja industrija in izvažanje. Koj po napovedi vojne od strani Črne Gore je padel na vseh borzah denarni promet. Kurzi so se popolnoma znižali, kar je zopet povzročilo veliko negotovost v industriji. Neki berlinski borzni list je pisal: „Velik strah obhaja občinstvo. Ljudstvo ponuja blago na trgih po vsaki ceni. Razni spekulantje že skušajo izkoristiti preplašene ponudjalce. Povsod dajatve, nikjer kupovalcev. Padajo tudi kurzi, ki niso v nobeni meri prizadeti pri tej vojni. Kupovalni položaj borze je hitro označen: b o r z n i kurz pada trajno in neprestano.“

Padanje papirne vrednosti na borznih trgih bi seveda ne interesiralo mnogo delavce, ker oni itak niso direktno udeleženi pri takih borznih spekulacijah. Ali žal, da je ravno položaj borznih trgov, ki neposredno upliva na gospodarsko in industrijsko življenje držav. Slab kurzni položaj povzroča naraščanje cen. Cene žita so se v zadnjih dneh skoraj podvojile. V enem samem dnevu je v Berlinu poskočila cena rži za 4 marke. To poskokev cen je povzročilo ustavljanje grških parnikov od strani Turčije, ki prevažajo rž iz turškega. Tudi cene ječmena, ovsa in pšenice so poskočile radi nenormalnih razmer na Balkanu. Tako se je neposredno in na vseh krajih sveta občutilo posledice vojne. V balkanskih državah samih pa je gospodarsko in industrijsko življenje docela paralizirano. Delavno ljudstvo je radi mobilizacije odtegnjeno proizvodnji. Srbska in bolgarska vlada se za tri mesece odgodili vsako izplačevanje. Šele koncem tega leta se bo izplačevalo kredite. S tem je v obeh državah onemogočena vsaka blagajniška transakcija. Ustavljen je seveda vsak promet z inozemstvom. Nemški državni urad opisuje razmerje z Balkanom: Srbska vlada je odredila za čas mobilizacije trgovinski provizorij, ki zahteva, da ima biti trgovinski promet podvržen podelitvi kredita. Ureditev razmerij potom intervencije nemške oblasti ni začasno pričakovati.

Te razmere močno upliva na evropski industrijski trg. Zlasti bo mnogo trpela avstrijska industrija. Avstrijska industrija, ki ima velik promet z Balkanom bo najhujše in najhitreje občutila pravo škodo te vojne. Tekstilne in vezilne tovarne na Predarlskem so že ustavile delo. Za brezposlenost, ki bo hudo in nevarno narastla v Avstriji in po vsej Evropi, se bomo morali zahvaliti naši uradni diplomaciji.

To vse je pa komaj začetek. Gotovo je, da bomo imeli trajno in hudo dobo gospodarske revščine. Še dolgo potem ko bo mir sklenjen, se bo občutilo vojne posledice v industriji in prometu.

PODLISTEK.

Predpisi za prometno službo.

Uvod.

1. Temelj prometnih predpisov tvorijo

- železniški obratni red,
- glavna vodila predpisov za prometno službo na glavnih železnicah,
- glavna vodila predpisov za obrat na lokalnih železnicah,
- znamenjski (signalni) predpisi.

2. Pri določbah, ki se jih ne uporablja na lokalnih železnicah, ali pa se jih uporablja le v omejenem obsegu, je to označeno v ležečem (kursivnem) tisku.

3. Za izvrševanje prometne službe na železnicah z zobokolesnim, žičnim, motornovoznim ali električnim obratom se po potrebi izda posebne določbe.

I. del.

Splošne določbe.

Oddelek I.

Pojem prometne službe, znanje prometnih predpisov, splošne dolžnosti osebja.

Člen 1.

Pojem prometne službe, vodstvo in nadzorovanje postajne službe.

1. Predležeci predpisi vsebujejo določbe za izvrševanje prometne službe na postajah in na progi.

2. Prometna služba obsega:

- sestavo voznega reda in uredbo voženj;
- prevažanje oseb, živih živali in blaga ter pri-skrbo za to potrebnih vozil;
- pripravljanje, sestavo in opremo vlakov;
- odpravo vlakov in nadzorovanje vlakovnega prometa;
- odstranitev motenja, ki morda nastane v prometu vlakov;
- službo pri vlakih na progi.

3. Sestava voznega reda je navadno naloga c. kr. državnoželezniških ravnateljstev; pod 2 b) do e) omenjeno službo pa izvršujejo pod vodstvom postajnih načelnikov (železniško obratnih, železniških postajnih uradnih predstojnikov, postaje-vodij) zato sposobnim spoznani odgovorni usluž-benci.

4. Predstojniki so v splošnem odgovorni zato, da njim podrejeni uslužbenci vedno poznajo predpise, ki so merodajni za njih službene opravke, kakor tudi zato, da se vrši služba ob varovanju osebne varnosti redno, točno in varno za vlakovni promet sploh.

Člen 2.

Znanje prometnih predpisov.

1. Vsi v eksekutivni službi, to je: v postajni, vlakopospeševalni in progovzdrževalni službi zaposleni uradniki morajo dokazati znanje prometnih predpisov, katerih pogoj je znanje signalnih predpisov.

2. Vsi uslužbenci pa si morajo predočiti, da ni mogoče v predpisih temeljito izrpati vseh slučajev, ki se dogajajo v praksi, oziroma podati

navodila, po katerih naj se ravna, da se v vseh okoliščinah doseže nameravan namen.

Prisotnost duha in hitro spoznanje položaja v vsakem posameznem slučaju bo omogočila vsakemu v izvrševanju službe se nahajajočemu, da na podlagi in v smislu predpisov izvede kar je namenu primerno.

Ostalo v teh službenih panogah zaposleno osebje mora poznati tiste določbe signalnih in prometnih predpisov, ki se nanašajo na njegove posebne službene opravke.

Člen 3.

Sposobnost, poučevanje in izpraševanje osebja.

1. Oseb, ki so tako kratkovidne, nagluhe, za barve slepe, ali pa imajo druge telesne hibe, da bi iz njih zaposlenosti v prometni službi utegnili nastati ogroženje varnosti prometa, kakor tudi lastne ali druge osebe, se ne sme vporabljaliti v eksekutivni službi. Pijančevanju vdanih se ne sme pustiti v službi.

2. Za eksekutivno službo se sme vporabljaliti le osebe, ki so se poprej dobro seznanile s določbami in predpisi, ki se tičejo njih službenih opravkov in ki so to dokazale potom izpita ter se jih je po primernem izurjenju spoznalo sposobnim za samostojno izvrševanje službe.

3. Vsakemu nameščencu eksekutivne službe je proti potrdilu izročiti njegovemu poslu primerne predpise in navodila, ga o njih določbah poučiti in ga seznaniti z vsemi odredbami, ki se tičejo njegove službe.

Le železi je, da ne bi vojna zavzela večjo obliko, kar pa ni izključeno. Železi je to v imenu kulture in v imenu splošnega napredka. Rusija že davno stremi po osvojitvi Carigrada, da bi si potem skozi Dardanele odprla pot v Evropo. Od druge strani teži Avstrija v Solun.

Po aneksiji Bosne in Hercegovine, ki mejuje z balkanskimi narodi je itak postala tudi Avstrija balkanska država. Zato je vsak preobrat na Balkanu v tako direktni zvezi s kapitalističnimi interesi Avstrije. Zoper tem interesom pa delujejo Rusija in Italija. In prav v temu je vsa nevarnost momenta. V Rusiji prevladuje najhujši absolutizem in proklamacija vojne zaradi Balkana bi dobila močno oporo v nacionalističnih strankah; v Italiji sami pa, ki je komaj izšla iz tripolitanske vojne, gospodujejo nad vlado in ljudstvo najradikalnejši šovinisti. Ali bo znala modra diplomacija premagati vse te nevarnosti in lokalizirati vojno? In če zmagojuje balkanske države, bo mogoče preprečiti, da ne ba nastal zaradi kapitalizma in borzistov, ki imajo interes, da se ohrani na površju Turčija, vsesplošni krvavi ples?

Splošno prepričanje je, da stojimo pred nevarnostjo svetovne vojne. Ako pade usodna kocka bo tekla kri v potokih in nastalo bo klanje kot ga ne pomni zgodovina. Kakšne posledice bo imela taka vojna za notranji razvoj držav ni mogoče zdaj prerokovati. Gotovo stojimo na predvečer važnih zgodovinskih dogodkov, ki utegnejo biti usodepolni tisočletnemu razrednemu in kapitalističnemu barbarizmu. Delavstvu je naloga izrabiti vsaki trenotek, da združi in ojači svojo moč in se resno pripravi dogodkom, ki ako nas najdejo pripravljeni in močni bodo le služili zmagi našega razreda.

Ministrske besede.

Če spregovori minister Avstrije lepo zaokroženi in pripravljeni govor, se mora tedaj z izredno opreznostjo slediti dejanjam obljubljenim v takem lepem govoru. Konstatiranje takega dejstva ni gotovo častno za naše državne ministre. Ali naše javno mnenje se je po dolgi in lastni skušnji navadilo dvomiti o resnosti in odkritostnosti ministrskih lepih govorov. Ve pač, da prevelikokrat lepi govori prikrivajo grde namene.

Pred letom dni so imeli uslužbenci avstrijskih državnih železnic priliko slišati lepe in dragocene besede železniškega ministra. Nezadovoljnost med osebje in spomin na 17. septembra prejšnjega leta je prisililo vlado, da spregovori besedo o položaju in zahtev osebja z ozirom na sklep zbornice glede 38 milijonov, ki se naj podeli zboljšanju gmotnih razmer uslužbenecv držav-

nih železnic. Je se vsem v spominu tozadevna debata in pa znameniti govor poslanca Tomschika, povodom katerega je tedanji železniški minister pl. Forster izrekel stališče ministrstva napram zahtev nižjega osebja državnih železnic. Stališče vlade je bilo osebju zelo ugodno. Dejal je, „da so uslužbenci največja in koristnejša masa ljudi, ki pa so najslabše plačani“. Toda kakor vedno tudi takrat ni bilo mogoče izbrisati utisa, da skriva vse to lepo besedičenje nevarne in hude zahrbtne naklepe.

Minister pl. Forster je trdil takrat, „da hoče vlada v polni meri zboljšati finančni položaj uslužbenecv in da se bo želja, ki jih je zagovarjal poslanec Tomschik posebno uvaževalo“. Po leto dni teh lepih in navduševalnih izjav imajo delavci državnih železnic primerno priliko se prepričati o dejanskem in resničnem razpoloženju vlade napram njimi. Med osebjem državne železnice je opaziti danes hudo razburjenost in nezadovoljnost. Razburjenost in nezadovoljnost, ki je zelo razumljiva in naravna, ako se zavedamo razočaranja, ki ga je doživelo osebje po ministrskih lepih besedah. Od onih 21 milijonov, ki jih je vlada „žrtvovala“ železniškemu osebju se je reklo, da je 10 milijonov namenjenih zboljšanju razmer delavcev. Kako se je pa v resnici vršilo to zboljšanje vemo vsi prav dobro. Pri severni železnici na primer je le 500 delavcev dobilo majhno zboljšanje. Tako, da je pri tej železnici nad 9000 delavcev, ki so izostali vsakemu meznemu napredovanju. Za to železnico pa je nasprotno izdala uprava odlok, ki zahteva „da naj se posebno in popolnoma izrablja gospodarsko vrednost osebja.“

Ker se je 500 delavcem med 14000 zboljšalo 20 vin. na dan, je to za upravo že zadostni in upravičeni vzrok, da zahteva večjo izkoriščanje osebja!

Ali ni to samo, ki označuje postopanje uprav državnih železnic. Mezdno napredovanje bi se moralo po napredovalnih navodilih vršiti mesto vsake dve leti kakor dosedaj, le vsaka tri leta. S tem je relativno mezdno napredovanje po 20 vin. docela iluzorično. Dognano je, da ima na tak način uprava pravzaprav dobiček. To potrjuje tudi odlok „železniškega ravnateljstva v Beljaku, ki pravi: Prej označena mezdna zboljšanja predstavljajo deloma vsled draginje potrebno zvišanje prejemov deloma pa odškodnino v državno železniški službi se nahajajočim delavcem za izpremembo napredovanj od 1. januarja 1912 naprej. Torej kakor ugotavlja najenostavnejši račun, se brez ovinkov uradnim potom priznava, da tvori novo napredovanje znatno poslabšanje in da velja zvišanje delavskih mezd kot delna odškodnina.“

Izvršen pouk mora dotični uslužbenec z lastnoročnim podpisom potrditi na tiskovinah, ki so zato določene.

8. Vse uslužbence, ki so pri ponavljalnem izpitu pokazali nazadovanje v neobhodno potrebni sposobnosti za svojo službo, je odtegniti iz njih službenega mesta in jih pripustiti k opravljanju službe šele tedaj, ko so v ponovnem izpitu dokazali potrebno sposobnost.

Člen 4.

Službena razdelba, predaja in prevzemanje prometne službe.

1. Za dobo odpravljanja službe so merodajni „predpisi, ki se tičejo odmerjenja časa službe in počitka v eksekutivni obratni službi c. kr. avstrijskih državnih železnic“.

2. Neposredni predstojnik ima od slučaja do slučaja sestaviti službeno razdelbo in jo predložiti c. kr. državno-železniškemu ravnateljstvu v odobritev.

3. Če bi vsled začasnega zmanjšanja števila osebja ali pa vsled naraščanja prometa ne bilo mogoče ravnati se po odobreni službeni razdelbi, je začasno opravljati službo z razpoložljivim zato pripravnim osebjem tako dolgo, da pride nadomestilo ali pomnožitev osebja. Pri tem pa se je ogibati prevelikega napora, k ograža varnost osebja ali pa vlakovnega prometa.

4. V eksekutivni službi zaposleni organi morajo svoje posle izvrševati z večjim naporom, če

V dobi ko narašča draginja in se vedno bolj in več izkorišča in izstradava železniško osebje je umestno spomniti se teh besed. Da so se razmere osebja poslabšale je zdaj uradno priznano in dognano. Lepe besede gospoda ministra se od dne do dne „izpolnjuje“. Zares odločno, resno in dejanjsko besedo pa bo treba da jo pregovori osebje samo. To besedo bo osebje tudi spregovorilo. In uprave bodo morale želja osebja tudi upoštevati in izpolniti „ako hočejo imeti mir na svojih železnicah.“

Socialna politika državno železniške uprave.

Označili smo že velikokrat in primerno železničarsko socialno politiko avstrijske vlade. Ko medijo, ki se hoče zdaj uprizoriti pod naslovom „skrbne odredbe za železniško osebje“ pa zasluži posebno poglavje v listu. Treba je pač informirati nekoliko več našo javnost o modrih naklepih slavne avstrijske birokracije.

Neprekosljiva je modrost železniških ministrov ko se gre za še bolj izkoriščati izstradano železničarstvo. Zakaj tako spretnost v sleparjenju delavskega osebja niso pokazali dosedaj niti privatni podjetniki. Državni birokraciji gre zasluga, da najdejo izkoriščevalci vedno novih in spretnjših izkoriščevalnih načinov. To je zelo praktično za gospode kapitaliste. Navsezadnje oni imajo zato le posnemati avstrijsko železniško birokracijo, ki kaže v tem oziru bogato in izvirno spretnost. Vlada, ki razume moderni čas in živi v duhu napredka, bi morala biti neposredno težišče vseh slojev. Pri nas pa vlada moderni čas nikdar razumela ni in zato je tadi njeno delovanje tako prenapojeno s kramarskim duhom, katerega bo mogoče se istrebiti le z radikalno spremembo vladajočega sistema. Ne more biti torej v nobenem oziru težišče delavskih interesov. Med tem ko so druge vlade, hote ali nehot, prisiljene posredovati v razrednih sporih in se marsikdaj celo postaviti na stališče delavcev, je pa blažena avstrijska vlada večno središče kapitalistične in kramarske politike.

Zadnji naklepi modre železniške birokracije nam zopetno kažejo naturo avstrijskega sistema. Železniške uprave so bile po sklepu zbornice prisiljene izvesti mezdno zboljšanje železniškega osebja. Zdaj je seveda bila naloga birokracije najti način, da se temu relativnemu zboljšanju odzve vsak učinek. Ker ni zadost, da vsakemu zboljšanju mezd sledi podvojeno izkoriščanje osebja in narašča draginja življenjskih potrebščin, je treba še najti drugi bolj direktni način odiranja.

In birokraciji se je zares posrečilo izmuzniti eden takih načinov. Ker ne gre drugače se bo odvezlo osebju skromne pridod-

je to potrebno za rednost in varnost vlakovnega prometa ali pa če to tahzevajo druge okolnosti.

V takih slučajih so vsi uslužbenci dolžni, da pridejo na poziv svojega predstojnika vsak čas brez odloga na svoje mesto in da se podvržejo tudi takim službenim opravkom, ki ne spadajo k njih navadnim poslom.

5. Pri predaji, oziroma prevzemanju službe, ki se mora navadno osebno izvršiti, mora predatelj prejemniku ustmeno sporočiti vsa obvestila, ki se nanašajo na nemoteno nadaljevanje službe. Pri predaji prometne službe mora predatelj prevzemajočemu vlakovnemu odpravniku vrhutega še potom vpisa v prometni žurnal ali pa kako drugo zato določeno knjigo na jasn in določen način pismeno naznaniti vse na rednost in varnost kakor sploh na vso izvedbo prometa vplivajoče odredbe, ki so že izvedene, ali pa jih je šele izvesti. Te vpise morata z navedbo predajnega časa podpisati oddajnik in prejemnik.

6. Kjer ni uvedena neprekinjena dnevna in nočna služba, more z dovoljenjem c. kr. državno železniškega ravnateljstva izjemoma izostati osebna predaja in prejem službe; vendar pa se mora ob ravnanju po določbah prejšnjega odstavka od slučaja do slučaja določiti način in izvedba službene menjave.

7. Menjavanje postajnega osebja, zaposlenega v prometni službi naj se po možnosti ne vrši med postankom vlakov.

8. Obolenost, ki nastopi med izvrševanjem službe, ali pa zabrani pravočasen prihod v službo, je nemudoma naznaniti neposrednemu predstojniku.

4. Prejem predpisov, navodil in posebnih odredb kakor tudi ustmenega pouka mora uslužbenec z lastnoročnim podpisom potrditi na tiskovini, ki je zato določena.

Potrdila je shraniti.

Za izvrševanje teh predpisov je odgovoren neposredni služben predstojnik.

5. Uslužbenci, ki so namenjeni za samostojno izvrševanje prometne službe (vlakoodpravniske službe), se morajo podvreči pismenemu in ustnemu izpitu, in to po temeljitem proučevanju predpisov in po poskusni praksi, ki jo naj dovrše po možnosti na enotirni progi in ki ne sme biti krajša kot tri mesece. Šele ko sta poskusna praksa in izpit dobro uspela, se more podeliti dovoljenje za samostojno izvrševanje prometne službe.

6. Uslužbenec, ki se jih ne uporablja za samostojno izvrševanje vlakoodpravniske službe, se mora pred njih odgovorno uporabo pod nadzorstvom in vodstvom že izurjenega uslužbenca v primerni dobi praktično uvesti v službo, da spoznajo krajevne razmere in da si pridobijo potrebno spretnost.

Pridobljeno sposobnost je v potrebi dokazati potom izpita.

7. Pri eksekutivni službi zaposlene poduradnike, sluge in delavce mora njih služben predstojnik, ali pa od njega pooblaščen organ kolikor možno pogostoma in temeljito poučiti o tozadevnih predpisih in jih najmanj dvakrat v letu izprašati. O tem je voditi zapisnike, iz katerih mora biti razviden predmet izpita (po členih, odnosno paragrafih predpisov) in izpitni uspeh.

bitve potom znižanja doklad in podaljšanjem napredovalnih rokov. Delavcem, ki se je zvišalo dnevno plačo za 20 vinarjev se je pa odreklo dnevno doklado 20 vin., ki so jo dosedaj uživali. Taka sreča je n. pr. doletela tudi nadomestne čuvaje severne državne železnice. Predelavci so dosedaj dobivali višjo plačo; po uvedeni regulaciji se je vsako tako višjo renumeracijo enostavno odpravilo. Komaj da se jim prizna doklado 40 vin. To doklado pa se prizna le za časa službovanja kot predelavec in se doklado vračuna na napredovalni plači. Tisti, ki neha biti predelavec in nadaljuje svojo službo kot delavec, bo torej po dolgoletnem službovanju pravzaprav imel manjšo plačo nego ob začetku, ker se mu bo odtrgala dnevna doklada 40 vin., ki se mu jo vračuna na plači.

Špekulacijam modre železniške birokracije še ni tukaj konec. Če se je „reformiralo“ plače, se mora reformirati tudi delavni čas. Ta traja poleti, kakor je znano, od 6. ure zjutraj po kratkih odmorih do 6. zvečer in po zimi od 7. ure zjutraj nepretrgano do 5. zvečer. Reforma na tem je bila hitro uvedena. Uprave so zaukazale, da se ima tudi po zimi delati do 6. ure zvečer.

Da pomeni vse to očitno in nevzdržljivo poslabšanje splošnih delavnih in mezdnih razmer je tako jasno, da ne bo skušal to utajiti niti sam načelnik železniškega ministrstva. Pa se vendar v kljub temu očitno farba javnost zboljšanjem, ki ga je baje v izredno veliki meri deležno železniško osebje. Železniško ministrstvo priznava na eni strani, da je vsled splošne druginje položaj osebja izredno kritičen, na drugi pa nadaljuje sistematično poslabševalno politiko na škodo železničarstva. Kako naj krstimo tako početje? Ena roka jemlje v večji meri to kar je dala druga. Zares spretna socialna politika! Toda nevarna, zelo nevarna, gospod železniški minister!

POLOŽAJ VRATARJEV.

Kdo v naši družbi ne pozna postajnega čuvaja? Vsi, ki potujejo, se obračajo na postajnega čuvaja za vse možne informacije in pojasnila. Vrtar in sprevodnik sta največ v direktnem in nepretrganem prometu s potujočim občinstvom. Vrtarji so torej važen člen v železniški službi. Potujoče občinstvo zna to tudi vpoštevati. S spoštovanjem se govori o tej koristni in potrebni kategoriji. Tako pa ne misli železniška uprava. Ta vidi v vrtarjih nekake avtomate, ki ob prihodu in odhodu vlaka kontrolirajo vozne listke, ne da bi imeli drugega posla. O njih raznem delu in odgovornosti nimajo, ali nočejo imeti nikakega pojma. Njih zahteve se zato sistematično odklanja.

Že veliko let zahtevajo vrtarji uvrstitev v kategorijo poduradnikov. Zahteva je vsem upravam dobro znana. Predložena je bila že ob času prvega železničarskega gibanja leta 1905, tako tudi pri drugem gibanju leta 1907 in na sejah personalne komisije leta 1907, 1908, 1910 in končno je bila predložena celo parlamentu od strani

Člen 5.

Služben znak. Obnašanje osebja.

1. Uslužbenci morajo v izvrševanju službe nositi predpisano službeno obleko ali pa služben znak. Uslužbenci, ki imajo vporabljeni signalna sredstva so dolžni, da nosijo v službi dnevnemu času primerna nosljiva signalna sredstva seboj.

2. Uslužbenci se morajo v občejanju z občinstvom odločno, toda uljudno vesti in v mejah svojih službenih dolžnosti biti uslužni.

Uslužbencem je prepovedano kaditi med službenim občejanjem z občinstvom.

3. Povelja in službene ukaze podrejenim je kratko in določno izražati. V navzočnosti občinstva se je tudi v službenih zadevah skrbno ogibati vsakega prepira, karanja ali glasne opazke.

4. Uslužbence, ki se jih dobi pijane v službi, je takoj odtegniti od nadaljnega opravljanja službe.

Konstatiranje njih stanja se ima izvršiti po obstoječih posebnih predpisih.*

* Glej odlok železniškega ministrstva z dne 29. septembra 1905, št. 2220. Uradni list železniškega ministrstva XLIV. kom. ex 1905.

socialno demokratičnih poslancev. Poleg tega, pa so za zahtevo intervenirale razne deputacije pri železniškemu ministrstvu, ki so se energično zavemale za pravične želje vrtarjev. Kljub temu pa se ni dosedaj ugodilo zahtevi in kar je najslabše se ni hotelo priznati nje opravičenosti. Razne uprave so še sedaj mnenja, da je delo vrtarjev lahko in da ne zahteva velike sposobnosti. Uprava južne železnice, je na eni zadnjih sej personalne komisije, kjer se je zopet stavilo stare zahteve vrtarjev, hitro izjavila, da imajo vrtarji biti zadovoljni s svojimi službenimi razmerami in da naj bodo veseli, če se jih ni še pensioniralo. Je pač dovolj opravičena trditev, da uprave ne poznajo službene razmere teh uslužbencev.

Služba vrtarjev ne zahteva le fizične sposobnosti, ampak tudi inteligenco in popolno službeno izurjenost. Res je, da so v tej službi zaposleni delavci, ki so bili pri eksekutivni službi in ki so radi lahkih telesnih poškodb prišli v to službo. Prišli so v to službo ne morda radi nezmožnosti temveč radi tega, ker so pri svojem prejšnjem delu žrtvovali svoje zdravje. Večinoma so ti bivši sprevodniki, torej inteligentni uslužbenci, ki so se potem prakse in izpitov za sprevodnike pridobili pravico, da se jih uvrsti v kategorijo poduradnikov. Uprave bodo seveda trdile, da imajo uživati ugodnosti poduradnikov le oni sprevodniki, ki tudi ostanejo v taki službi. To se pa v tem slučaju ne vjema. Ker če vsled kateresibodi nezgode na delu, sprevodnik ni v stanu izvrševati svojo službo, tega ni on kriv. Prestal je vso napredovalno dobo in vse izpite, ki se jih je zahtevalo, da postane sprevodnik. Če mora vsled nezgode izvrševati drugo službo, se tega gotovo ne veseli. Po vseh predpisih, po zdravem razumu in celo po zakonu je opravičena zahteva vrtarja, da se jih uvrsti v kategorijo poduradnikov.

Pa niso le gori navedena dejstva, ki govore v prilog vrtarjev. Še v večji meri utemeljuje želja vrtarjev služba sama. Predvsem se zahteva točno in raznovrstno poznanje prometa in službe, poznanje ki gre čez delokrog lastne postaje vsaki službeni turi mora podati neštevilno raznovrstnih informacij in pojasnil. Po vsej pravici se imenuje vrtarje živa kurzna knjiga med državo in inozemstvom. In tako delo je navezano mnogim in velikim odgovornostim. Napačno pojasnilo utegne imeti za potovalca neprecenljivo škodljive posledice. Če ni v tem oziru pri nas veliko pritožb, se je zahvaliti zmožnosti, točnosti in izurjenosti tega osebja.

Ali z odpravo voznih listkov in potnikov ni še izvršen niti del službe. Skrbeti imajo za red na postaji, posredovati v prepirih, poravnati eventualne spore na eni ali drugi strani, z eno besedo, varovati mora obenem interese uprave in potnikov. Tak posel gotovo ni lahek in prijazen. Poleg vsega drugega pa morajo nemalokrat izvrševati tudi dela drugih uslužbencev. In upravam se zdi, da vse to še ne opravičuje zahteve vrtarjev po boljših gmočnih in službenih razmerah.

Vrtarji zahtevajo odpravo 24-24 službenih turnusov in uvedbo 12-24 službene dobe. Medtem ko uradništvo po večini ne dela čez 6 ur na dan, morajo pa vrtarji 24 ur nepretrgano garati. To se gotovo ne da opravičiti in ne nadalje vzdrževati. So pa še druge želje vrtarjev, ki so ostale neizpolnjene, kakor n. pr. želja glede garderobe in nočne službene doklade.

Končno pa bi bilo umestno spregovoriti nekoliko besed na adresu vrtarjev samih. Res je, da so v prvi vrsti uprave krive, če je kategorija vrtarjev gmočno in moralno neuvaževana. Ali tudi vrtarjem gre marsikateri očitek. Moč in korist skupne stanovske organizacije so vrtarji vse prepozno jeli spoznavati. Vse premalo se je ta kategorija uslužbencev zanimala za boje in za delo, ki so ga izvrševale druge stanovsko bolj zavedne kategorije. In to je nemalo škodovalo stvari vrtarjev. Poskusi za združitev vrtarjev so se že vršili. Niso pa rodili željenega uspeha. Naravno. Združili so se na napačni podlagi in izven skupne železničarske centralne internacionale. Vstanovili so si svoje društvo, ki pa jim je le škodovalo. To pa naj jim služi v poduk. Kakor se je naša organizacija doslej energično potegovala za interese vrtarjev, se bo gotovo tudi vnaprej. Treba je le, da vrtarji to uvažujejo in izvršijo v polni meri svojo dolžnost napram njej.

Iz personalne komisije južne železnice.

Izveček iz zapisnika seje, dne 29. in 30. aprila 1912, sekcije slug, skupine ostalega prometnega osebja in progovzdrževalne skupine.

(Konec.)

19. Prožni obhodniki in čuvaji z 16-16-odnosno 16-18-urnim turnusu, naj dobijo vsak mesec eno prosto turo. Čuvajke pri zatvornicah naj dobijo dva dneva po prosti izbiri in deset dni odmornega dopusta na leto.

Generalni ravnatelj izjavlja, da se tem željam ne more ugoditi, ker zahtevano še ni uvedeno na c. kr. državnih železnicah.

20. Prevlečene kratke kožuhe za čuvaje; zatvorniškimi čuvajem dolge.

Podelitev uniformne suknje.

Čuvajem na jugu civilne hlače.

Prožnim obhodnikom poleg dežnih ovratnikov tudi eno sukneno suknjo.

Postajališčnim čuvajem službeno obleko enako obleki sprevodnikov osebnih vlakov, čuvajkam jopice iz komisnega suknja ali pa dežni ovratnik in prevlečen kratak kožuh. Pomožnim čuvajem službeno obleko ad personam (osebno).

Vsem čuvajem eno kapo in eden dežni plašč na leto.

O teh zahtevah ni najti v zapisniku predsednikove opombe.

21. Izvolitev čuvajskih zaupnikov; uvaževanje istih pri intervencijah in pri sestavi turnusov.

Predsednik prečita odklonilno odločitev generalnega ravnatelja.

22. Sprememba naslovov v smislu že predloženih predlogov.

Generalni ravnatelj odklanja predlog sklicujoč se na državno železnico.

23. Uvedba šole za čuvaje kakor pri prometu. Te šole naj bi imele lastne poučevalce.

Generalni ravnatelj odklanja ta predlog.

24. Preskrbitev čuvajnic z zadostno količino premoga mesto 60 pragov, ali pa naj prage razsekajo prežni delavci.

Generalni ravnatelj sporoča, da se bo v službeni razdelbi skrbelo, da se čuvaje preveč ne obremenijo; ni jih pa možno tega dela popolnoma oprostiti.

25. Preskrbitev čuvajev s premogom za zasebno rabo in proti pavšalu kakor na c. kr. državnih železnicah.

Predsednik izjavlja, da se ta uvedba pri državni železnici ni obnesla in da je za to generalni ravnatelj predlog odklonil.

26. Čuvajem naj se odvzame čiščenje službenih ut.

27. Stranske stavbe čuvajev (hleve i. t. d.) naj odkupi družba.

28. Tlak iz opeke v čuvajskih hišah je nadomestiti z deskami.

29. Odprava stranskega dela na vseh službenih mestih.

30. Ob prejemu postajališč potom prometa je sprejeti tudi osebje.

O teh zahtevah ni v zapisniku nikake predsednikove opombe.

31. Postavljanje službenih ut pri vseh čuvajnicah.

Predsednik prečita odločitev generalnega ravnatelja, ki pravi, da se bo po meri razpoložljivih sredstev takoj postavilo zahtevane službene ute.

III. Predlogi za premikalno osebje.

1. Podelitev mesečne premikalne doklade v znesku 24 K vsem v premikalni službi zaposlenim uslužbencem; pri tem pa se ne sme prikrajšati obstoječih personalnih doklad.

Generalni ravnatelj odklanja predlog, sklicujoč se na državno železnico.

2. Izprememba obstoječih premikalne doklade v letni pavšal v znesku 360 kron.

Generalni ravnatelj je predlog odklonil.

3. Podelitev pavšala za obutev v znesku letnih 50 kron.

Predsednik prečita odklonilno odločitev generalnega ravnatelja.

4. Vporabo premikačev in nadpremikačev, ki so postali nesposobni, v drugih službenih panogah.

Inspektor Pöllerizer izjavlja, da se to zgodi.

5. Imenovanje nadpremikačev s 1200kron plače poduradnikom.

Generalni ravnatelj odklanja predlog sklicujoč se zopet na državno železnico.

6. Zboljšanje mestnega normiranja premikalnega osebja.

Pri vsaki premikalni lokomotivi imajo biti zaposleni: eden mestni mojster, eden nadpremikač in najmanj štirje premikači.

Generalni ravnatelj je odločil, da ker ni mogoča enakovrstna sestava skupin, se bo tozadevne želje konkretiziralo in z ozirom na krajevne razmere tudi uvaževalo.

7. Premikalno osebje, ki je povodom prvega napredovanja v skupino slug izgubilo na personalni dokladi 100 kron mesto 40 kron pri prvi in 60 kron pri novem napredovanju, čživa pri zenačenju izvanredno polletno skrajšanje čakalne dobe.

O tem ni v zapisniku nikake predsednikove opombe.

8. Premikači na velikih postajah zahtevajo 12-24 urno službo (na nekaterih velikih postajah že obstojijo taki turnusi), na ostalih postajah pa 16-24 urno službo.

Generalni ravnatelj izjavlja, da je mogoče le deloma urediti turnuse na tak način.

9. Skrajšanje uporabne dobe službenih oblek na eno leto. Dostaviti premikalnemu osebju dežni plašč. Pomožni premikači naj dobijo službeno obleko enako obleki definitivnega osebja.

Predsednikove opombe ni v zapisniku.

10. Napravo pristrešja za premikalne vodje.

11. Odredbe in službene tiskovine je izdati za službeno mesto in ne osebno.

O teh dveh predlogih manjka v zapisniku predsednikova opomba.

IV. Predlogi za prožne vravnalce.

1. Podelitev letnega pavšala 360 kron prožnim vravnalcem.

Generalni ravnatelj sporoča, da se vprašanje vsled visokih stroškov ne more vzeti takoj v razmotrivanje. Vprašanje se bo skušalo rešiti z regulacijo izvanrednih ur, ki se zdaj pretresuje.

2. Podelitev pavšala za obutev letnih 50 kron. Uprava je predlog odklonila.

3. Prožni vravnalci naj podajo po dosegi letne plače 1200 kron in po enoletnem izšolanju skušajo za prožne mojstre.

Dr. Grabscheid sporoča, da je generalni ravnatelj predlog odklonil.

4. Izplačevanje izvanrednih ur analogno plačilu izvanrednih ur na državnih železnicah.

Predsednik sporoča, da je predlog že ugodno rešen.

5. Po eni nočni turi naj se podeli prožnim vravnalcem pol dneva prosto.

Generalni ravnatelj je odločil, da se naj v takih slučajih po možnosti podeli prožnim vravnalcem prosti čas po dnevu.

6. Prožnim vravnalcem naj se podeli brez podaljšanja uporabne dobe ostalih službenih oblek, tudi civilne hlače in platneno bluza in poleg suknene suknje tudi dežni ovratnik.

V zapisniku manjka predsednikova opomba.

V. Predlogi za vozovne zapisovalce.

1. Uvedba pavšala za obutev.

Uprava je predlog odklonila.

2. Imenovanje vozovnih zapisovalcev po dosegi plače 1000 kron pisarniškim pomočnikom. O tem ni v zapisniku nikake opombe.

3. Za vozovne zapisovalce, nahajajoče se v službenem turnusu naj se uvede 12-24 službeni turnus; drugim ki izvršujejo dnevno službo, naj se prizna dva prosta dneva vsaki mesec.

Uprava sporoča, da se zahtevi ne more ugoditi.

4. Nedefinitivnim vozovnim zapisovalcem naj se preskrbi obleko enako službeni obleki definitivnega osebja. V zapisniku ni opombe.

VI. Predlogi za bločnosignalne slugе.

1. Bločnosignalne slugе je imenovati bločno signalnim nadzornikom in po dosegi plače 1200 kron poduradnikom.

Generalni ravnatelj izjavlja, da je željo odklonil z ozirom na državno železnico; ki tega še ni uvedla.

VII. Predlogi za skladiščne slugе in skladiščne nadzornike.

1. Imenovanje skladiščnih nadzornikov po dosegi plače 1200 kron poduradnikom.

V zapisniku ni opombe.

2. Uvedba 12-24 urnih službenih turnusov.

Generalni ravnatelj izjavlja, da se želji ne more ugoditi.

3. Skrajšanje uporabne dobe vseh službenih oblek na eno leto.

V zapisniku manjka o tem predsednikova opomba.

4. Izpremembo naslova skladiščnih slug v naknadne nadzornike.

Predsednik pripominja, da je uprava peticijo odklonila.

VIII. Predlogi za vratarje.

1. Vratarje, ki so pripadali vlakospremnemu osebju, naj se po dosegi 1200 kron plače imenuje poduradnikom. Oni, ki poduradniki postanejo vratarji, naj ostanejo poduradniki.

To zahteva je uprava kot neutemeljeno odklonila.

2. Uvedba 12-24 urnih službenih turnusov.

Generalni ravnatelj izjavlja, da služba vratarjev ni taka, da bi opravičevala to zahteva in da se jo zato odkloni.

IX. Predlogi za pisarniške slugе.

1. Uvedba 12-24 urnih službenih turnusov.

Generalni ravnatelj izjavlja: gre le za 130 pisarniških slug. Vsled lahka službe te kategorije ni zahteva upravičena in se radi vzvratnega učinka ne ostalo osebje, ne more ugoditi.

X. Predlogi za pisalce nakladnih listov.

1. Uvedba 12-24 urnih službenih turnusov.

Uprava je predlog odklonila.

XI. Predlogi za lampiste.

1. Uvedba 12-24 urnih službenih turnusov.

Tudi ta predlog je uprava odklonila.

2. Podelitev prevlečenih kožuhov. Skrajšanje uporabne dobe lodnaste suknje od treh na dve leti in bluze od dveh na eno leto.

Zapisnik ima sledečo opazko overovateljev Herzoga in Wagnerja:

Konstatiramo z začudenjem, da so izvajanja in utemeljitve predlogov v zelo skrajšani obliki navedeni, tako da ne odgovarjajo ne intencijam članov personalne komisije kot zastopnikov osebja in ne intencijam generalnega ravnatelja.

Dopisi.

Iz proge Celje—Spodnji Dravograd. — Postajni vodja Kunžič nima o svojih dolžnostih prave pojme. Hoče biti izredno priden — seveda na račun osebja, ki izrablja in izkorišča preko vsake mere. To osebje se je o razmerah pod Kunžičevemu vodstvu že pritožilo na kompetentnem mestu. Dosedaj pa so bile vse pritožbe brezuspešne. Prometni nadzornik Pauli je o tukajšnjih razmerah dobro informiran. Bomo videli, če se bo znalo napraviti nujno potrebni red na progi in v službi. Zahtevamo, da se uredi stvar po najenostavnejšem načinu, namreč v določbah službenih predpisov, ki menimo, da so postavljeni zato, da jih postajevodje upoštevajo in se po njih ravna. Dokladi, premikanje in delo postajnih delavcev, je v očitnem nesoglasju s službenimi predpisi. Naj se gospoda Kunžiča podučijo o svojih nalogah in o pravicah osebja. Sploh pa zahtevamo razmere na tej progi temeljito spremembo. Delavstvo se izrablja za privatna dela postaje načelnikov in prožnih majstrov. Mesto opravljati svojo službo mora osebje saditi hmelj in ga pobirati, krmiti svinje, pašiti vole i. t. d. Osebje je izročeno milosti in nemilosti raznih mojstrov in načelnikov in njih žena. Kar komandira gospod inženir Märe to velja in zoper njemu je osebje ponižno in vdano. Predpisi pravijo, da ima osebje pravico do gotovih odmorov na delu. Tukaj se pa čas, ki naj bi služil uslužbencu za svoj počitek, izrabi, da se naloži uslužbencu razna sitna in težavna dela. Zakaj pa so potemtakem predpisi? Tukaj so skrpucali skupaj nekaj zimski delavni red, ki bi zaslužil posebno poglavje v listu. Po predpisih tega zimskega reda se ne ve pravzaprav v kdaj začne in konča službeni urnik. Delati se bode moralo dokler se bo predpostavljanim zljubilo. Le da ne bo treba izplačevati nikakih doklad. Radovedni smo, kdaj bo tem šikanam in temu brezvestnemu izkoriščanju konec. Osebju bi pa še enkrat priporočali več zanimanja za svoje stanovske interese in za svoje stanovske obrambne organizacije, ki so edine v stanu prisiliti upravo, da poravnajo krivice in uredijo razmere na način, ki bo odgovarjal interesom in pravicam osebja. To naj si uslužbenci zapomnijo in upoštevajo.

Maribor. — Žalostne razmere vlakospremnega osebja južne železnice. Že nad 30 let obstajajo v tukajšnji kategoriji vlakospremnega osebja hude nedostatnosti. V zadnjih 15 letih so se te razmere spremenile v toliko, da se je večina tega osebja razdružila in to radi njih slabega zastopstva v personalni komisiji južne železnice. Zastopniki, tedaj izvoljeni v personalno komisijo, so se bali odločno nastopiti za zahteve vlakospremnega osebja. Mislili so, da utegne to njim osebno škodovati. Ravnateljstvo južne železnice in obratno nadzorstvo jim je pa dalo v tem oziru lepo lekcijo. Ravno one, ki so prestali potrebno napredovalno dobo na prometnih mestih in ki bi morali po vsej pravici postati sprevodniki, se je zapostavljalo drugim, bolj odločnim v varovanju svojih stanovskih interesov.

Sploh pa so službene in gnotne razmere te kategorije kaj nevzdržljive. Plače ne zadoščajo niti najelementarnejšim potrebam skromnega delavskega življenja. Mnogo je starih delavcev, ki so nad 12 do 15 let v službi in ki so še pred 8 ali 10 let podali skušnjo vlakovodje, ki pa že sedaj izvršujejo službo namestnikov, ali pa so upreženi v razna manipulacijska dela pri tovornih ali osebnih vlakih. Izrablja se jih za vsa možna dela in mnogokrat se jim vrhu vsega še skrajša zaslužek in prosti čas. Navedli bi lahko celo vrsto takih slučajev, ki jasno pričajo o razmerah te katego-

rije. Na eni strani imamo nadsprevodnike, ki niso prestali nikake prometne službe in ki morda niti popolno skušnjo niso izvršili, na drugi pa celo vrsto starih izkušenih in izprašanih vlakovodij, ki opravljajo službo zaviračev. To gotovo ni prav. Treba se bo nekoliko več pečati s posebnimi razmerami teh uslužbencev. Treba je napraviti konec nevzdržljivemu položaju vlakospremnega osebja. Ta potreba je nujna in neizogibna.

Domače vesti.

Deželna organizacija jugoslovanske socialno demokratične stranke v Trstu. V smislu strankinih pravil in poslovnika naslovljene deželne organizacije sklicujemo letošnjo redno.

Deželno konferenco

deželne organizacije jugoslovanske socialno demokratične stranke v Trstu v nedeljo **24. novembra 1912** v veliki dvorani „Delavskega doma“, ulica Madonnina št. 15.

Provizorični dnevni red:

1. a) Izvolitev predsedništva; b) izvolitev komisije za pregledovanje mandatov; c) izvolitev komisije za pregledovanje predlogov; d) izvolitev komisije za predložitev kandidatov novega političnega odbora in nadzorstva.
2. Poročila političnega odbora: a) predsednika; b) tajnika; c) blagajnika; d) nadzorstva.
3. Poročilo o delovanju tržaških socialističnih deželnozborskih poslancev in občinskih svetovalcev; poročila sođr. Dr. Puecher.
4. Organizacija in agitacija.
5. Prihodnje deželnozborske in občinske volitve v Trstu.
6. Strankin tisk in druga bojna in izobraževalna sredstva.
7. Sklepanje o predlogih krajnih shodov.
8. Izvolitev novega političnega odbora in nadzorstva.
9. Slučajnosti.

Konferenca prične ob 9. zjutraj in traja, z dvehurnim odmorom opoldne, do izčrpanja dnevnega reda.

Konferenca se vrši v zmislu pravilnika, ki ga je sklenila lanska deželna konferenca. Konferenco tvorijo zastopniki političnega in izvrševalnega odbora; zastopniki krajnih političnih organizacij, zastopniki organiziranih delavcev in zastopniki kulturnih in gospodarskih skupin, ki delujejo v zmislu načel socialne demokracije.

Vsaka krajna organizacija ima pravico poslati za vsakih prvih 50 članov po dva delegata in še po enega za vsakih nadaljnjih dvajset članov.

Vsaka skupina organiziranega delavstva in vsaka kulturna ali gospodarska skupina pošljejo po dva delegata, ki morata biti politično organizirana.

Zastopniki strankinega in strokovnega časopisa, kakor tudi strokovni tajniki imajo na konferenci sedež in glas. Delegatje se morajo izkazati na konferenci z mandatom shoda, na katerem so bili izvoljeni in s strankino izkaznico.

Imena delegatov se morajo naznaniti političnemu odboru jugoslovanske socialno demokratične stranke v Trstu najkasneje do 16. novembra t. l.

Konferenca sklepa z absolutno večino glasov z listki ali per acclamationem.

Za politični odbor jugoslovanske socialne demokratične stranke v Trstu:

Rudolf Golouh, tajnik. Ivan Regent, predsednik.

Iz žoltega tabora v Trstu. Naše žolte „tovariše“ je članek v zadnjem „Železničarju“ posebno zadel, sicer bi ne bili nam posvetili kar štiri članke kot odgovor. Načevali so sicer veliko, in odgovarjali so, kar jih nihče ni vprašal. Ali na vaše najprej argumente so ostali odgovora dolžni. No, pa to je že narodnjaška taktika. — Med drugim pravijo zakaj se mi toliko z njimi pečamo, med tem ko trdimo, da jih je komaj za eno malo južino. Ako bi ta njih „argument“ veljal, potem bi mi pač bolj opravičeno lahko vprašali, zakaj se oni toliko z nami pečajo, med tem ko že cele tri leta na vse grlo kričijo, da socialistov ni več. Že leta 1909 so bobnali, da nas ni več kot 14, in vendar nam še dandanes posvečajo toliko pozornosti.

Sicer pa se mi ne bomo z njimi prepirali raditega koliko jih je, marveč konstatiramo le eno: Priznavamo, da jih je toliko, da lahko sko-

dujejo železničarjem, saj je boj železničarjev itak težak nasproti orjaškemu delodajalcu, t. j. železniški upravi, toliko težji pa je, če je med njimi, le ena peščica izdajalcev ki v odločilnem trenutku padejo za hrbet lastnim bratom.

Kar se tiče volitev delavskega odbora pa bi bilo res bolje v njih lastnem interesu, da bi molčali, ker ravno te volitve kompromitirajo njih dozdevno „moč“. Kje bi vendar bila lepša prilžnost za nje, ki imajo — po svojih trditvah — skoraj vse železničarje v svojem taboru in mi nič, da bi se bili sijajno afermirali in torej s številkami dokazali to, kar dan za dan pripovedujejo. Torej komu na ljubo so se odrekli kandidaturam v delavski odbor?

Pripovedujejo, da smo bili v velikanski zadregi kega naj kandidiramo čes, da nimamo nič sposobnega in zraven tega pa nas je lomil velikanski strah pred njih kandidaturami in da se nam je težek kamen odvalil od srca, ko smo videli, da niso postavili kandidatov?! Ta je pa res lepa. Ali je še kak tepec, ki bi to verjel? Kod poštna organizacija, ki gleda na interes svojih članov je bila njih dolžnost da bi postavili kandidata, toliko več, ko pravijo, da mi nimamo niti enega napol sposobnega moža, oni pa toliko inteligence. Torej zakaj niso postavili svojega Janeza Praklja in pa še kakega Viteza, pa bi bila dežela rešena. Kakšne sposobne može pa kandidirajo oni, kaže primer na državni železnici. Tam je bil po naključju izvoljen eden njihovih kandidatov, ki pa ne zna niti čitati niti pisati.

Kar se pa tiče očitka radi tajnosti volitev jim pa samo rečemo, da je le največji ignorant zmožen kaj takega natveziti. Naši sodrugi delovodje niso nobenega delavca silili naj voli socialiste, ker to ni bilo niti najmanj potrebno. Najmanj pa je kdo Jakliča silil, da voli naše ljudi. Nasprotno moramo tukaj pribiti nečedno postopanje narodnjakov, ki so nekega svojega „poštenjaka“ poslali po skladiščih, da je agitiral naj bi delavci oddali prazne listke. Jednako smo izvedeli tudi iz Opčin. Tam so se gg. v svoji onemoglosti posluževali zopet druge taktike. Zatekli so se seveda k oni masi delavstva, za katero mislijo, da jim je najbolj pristopna, — to je prožni delavci. Te so nagovarjali naj kar prazne listke oddajo, čes, da bo že „direkcija“ sama izbrala tiste odbornike ki bodo varovali interese železničarjev! In ravno to je zopet en krasen dokaz, kakšni prijatelji delavcev so oni, ki se z vsemi štirimi branijo, ako jih imenujemo s pravim imenom.

Kar se tiče napadov na sodruge Kosa in Trošta, nočemo reagirati. Samo omenimo, da ako bi mi hoteli vračati milo za drago, bi se lahko nekoliko pečali z Janezom Jakličem in bi mu jih lahko povedali (altroche gramofon). Objekt nam je ravno on dosti velik in če ne bo miroval, tedaj mu lahko ustrezemo ker za njegove burke je morda v kaki narodnjaški beznici prostora nikakor pa ni na železnici. „Svaka sila do vremena“.

Končno se pa gospoda zaganja v „kapote“ ter jim očita, da pijo šnops ter se z delavci bratijo. No, ta je pa originalna: To je ravno toliko, kakor če tat kriči: primite ga, da bi s tem odvalil pozornost od sebe. Ljudje, ki so po poklicu pijanci, ki smatrajo pijanost za največjo čednost in ki priporočajo s kilometerskimi inse-rati svojim „tovarišem“ razne „petešerije“, si pa drznejo očitati drugim šnopsanje. To je res že višek drznosti. Raje bi naj Janez povedoval, da ga glava boli in mi bi mu morda znali povedati za kak flejsterček.

Pika.

Osobje avstrijskih državnih železnic. Koncem leta 1911 je bilo zaposlenih pri državnih železnicah 545 državnih uradnikov, 123 državnih slug in 102.902 uslužbencev, 15.279 uradnikov, 551 uradnic, 21.517 poduradnikov, 65.339 slug in 216 uvrščenih uslužbencev. Od teh pripada železniškemu ministrstvu in njega pomožnim uradom 1352 uslužbencev. Ravnateljstvu državne železnice (centralna služba) pa 8791. Poleg teh je bilo zaposlenih pri državnih železnicah 120.000 delavcev. Od teh je 22.000 nestalnih in 12.000 pomožnih in mladih delavcev.

Statistika nezgod državne železnice. — Iz statistike, ki jo je izdala zavarovalnica zoper nezgode za leto 1911 posnemamo sledeče važne podatke: Število zavarovanih železniških uslužbencev znaša 325.602 oseb, ki dobivajo

445.789.059 kron plače. Leta 1911 je bilo prijavljenih 33.757 nezgod. Največ nezgod se je pripetilo pri nakladanju in razkladanju ter preigibanju tovorov. Nezgod pri trčenju vlakov je 22.18 odstotkov. Od 33.757 nezgod je bilo utemeljenih 5628 za pravico do odškodnine. Blagajniški položaj statistike nezgod je sledeči: dohodkov: zavarovalni prispevki železniških uprav 19.077.006 kron in 2 vin. Prebitek kapitala kron 4.398.600,57. Imetje pretečenega leta 111.860.369 kron in 58 vin. Kurzni dobiček vrednostnih papirjev 16.517.74 kron. Zavarovalni sklad pretečenega leta 180.991.04 kron. Skupno 135.533.484 kronin 95 vin. Izdatki: za nezgodne odškodnine 132.106.728 kron in 34 vin. Izvanredne podpore zaostalim pri obratu smrtno ponesrečenim 5480 kron. Stroške uprave 1.184.150 kron in 70 vin. Enkratno odkazanje 200.000 kron dobrodelnemu skladu za zgradbo okrevalnic. 6394.33 kron vrnjenju zavarovalnih prispevkov za pretečeno leto. Kron 5000 za državno nadzorovalne pristajbine. Odpis na inventarju kron 14.849.94. Odpis na zemljiščih kron 907 in 83 vin. Knjižna kurzna zguba na vrednosti kron 1.747.032 in 30 vin. Dotacija zavarovalnega sklada kron 180.941 in 51 vin. Prispevki pokojninskemu skladu uslužbencev kron 75.000. Skupaj kron 135.533.484 in 95 vin. Prvo mesto nezgodne odškodnine za kron 132.106.728 in 34 vin. se razdeljuje tako: Zdravilna renta kron 1.969.299 in 55 vin. Renta za dela nezmožne 7.689.903 kron in 30 vin. Renta zaostalim kron 2.475.153 in 88 vin. Pogrebni stroški kron 21.752 in 20 vin. Odpravnina zavarovanim vdovam, ki se zopet poročijo, kron 30.330 in 6 vin. (Po § 7 zavarovalnega zakona pritiče vdovam ponesrečenih, ki se zopet poročijo, odpravnina v trikratnem znesku njih letne rente.) Izplačevanje kapitala po §§ 41 in 42 zavarovalnega zakona kron 3189.48. Kapital za pokritje: kron 119.917.105 in 87 vin. — Razsodišču je bilo prijavljenih 6223 tožb; od prejšnjega leta je ostalo nerešenih 35; — 167 tožb se koncem leta še ni rešilo. 8 tožb je bilo umak-njenih in 13 poravnanih. 456 tožb je bilo ovrže-nih. V 114 slučajih (20 odstotkov) se je tožbi ugodilo.

Draginja narašča. Draginja razsaja se vedno kruta in od dne do dne narašča. To dejstvo se ne da prikriti niti s paradami, ki jih uprizarja klerikalno nazadnjaštvo ob prisotnosti in sodelovanju avstrijskih visokih gospodov.

Vzroki, ki omogočajo naraščanje draginje, so nam dobro znani. Meščanstvo, agrarci in kapitalisti so bili vedno združeni zoper predloge naših zastopnikov v državni zbornici. Svarili so naši zastopniki meščanstvo in agrarce pred posledicami draginje. Priporočali so sprejem predlogov, ki bi gotovo ublažili in omejili naraščanje cen. Vsako pametno svarilo in priporočilo je bilo brez-uspešno. Avstrijsko kramarstvo je bilo gluho za besede ljudskih poslancev. Zdaj pa postajajo posledice take politike od dne do dne očividnejše. Da so sadanje razmere nevzdržljive, se zavedajo vsi. Celo kapitalisti in vlada. Do pametnega sklepa, ki naj bi končno rešil pereče in naravno vprašanje, se pa še ni prišlo. Treba bo zato najbrže še več dunajskih 17. septembrov;

Kakor vse kaže, bo draginja to zimo še vse večja nego pretečeno leto. Vsled slabe letine v večjih poljedelskih krajih Avstrije in homatij na Balkanu bodo poskočile vse tržne cene. Bodočnost obeta slabo za avstrijsko prebivalstvo. Če ne bodo gotovi faktorji in v prvi vrsti vlada uredili raz-mere, je katastrofa neizogibna.

Ta dejstva se je vladi že predložilo. Toda kaj pravi vlada?

Čakati! To je vse kar nam zna vlada pri tem povedati. Čakati, potrpežljivo čakati — do leta 1917! Tak recept pri-poroča danes minister pl. Heinold. Imajo pač čudne pojme naši modri ministri o potrebah državljanov.

Besede gospoda ministra pl. Heinolda je sek-eijski načelnik poljedelskega ministrstva dr. Seidler neki ženski deputaciji nekako takole raztolmačil: „Vlada zdaj ni v stanu rešiti tega vprašanja. Na eni strani ni mogoče prelomiti izvozno pogodbo med Avstrijo in Nemčijo, od druge strani so pa bili vsi poskusi, da se prisili Ogsko, da bi dovolila uvoz prekomorskega mesa, kratkomalo brez-uspešni. Da je upati, da se bo potom določenega preva-žanja mesa iz balkanskih držav vsaj deloma ublažilo rastočo draginjno. Gojitev domače živino-

reje pa še za dolgo časa ne bo pripomogla rešitvi draginje“.

Vse to nam zna povedati vlada po tolikem času in po tolikih bojih!

Ljudstvo strada in trpi. Ali izven socialnih demokratov ni stranke, ki bi se brigala zanj. Si-cer je to razumljivo. Zakrknjene kapitalistične stranke ne vidijo nevarnosti, ki preti njih sistemu in bogatstvu. Prepričati jih o pogubonosti take politike seveda ni naša stvar. Če bo trpel kapita-listični sistem vsled neizogibnega boja, naj si vzroke pripisujejo svoji slepi in blazni politiki.

Agrarna predrznost. Na zadnji plenarni seji centralne agrarne zveze se je pl. Hohenblum hudo zaletel v poljedelsko ministrstvo, čes, zakaj se ni pri sklepanju nove trgovinske pogodbe uvaževalo edinole mnenje agrarcev, ki je v takih stvareh merodajno. Zastopnik poljedelskega ministrstva je nato odgovoril, da se ima uvaževati mnenje agrarne zveze, ne more se pa obenem prezirati druge gospodarske korporacije. Na tej plenarni seji se je vršila tudi izredno zanimiva in značilna razprava o takozvanih uknjiževalnih uradih polje-delecev. Povdarjalo se je, da podatki teh uradov ne smejo služiti kot podlaga trgovsko-politični akciji. Na podlagi teh podatkov se ne sme sklepati nikakih carinskih tarif ali trgovinskih pogodb. Le zahteve in želje agrarne zveze so odločilne v takih stvareh. Eden izmed udeležencev razprave se je celo drznil trditi, da se ne bo leta 1917 znižala carina niti za vinar in da ako bo zveza k temu primorana, ne bo uvaževala pogodb z Ogrsko. Medtem ko prevladuje najhujše pomanj-kanje med revnim ljudstvom in draginja narašča dan za dnem, imajo agrarci pogum trditi, da se ne bodo niti v bodoče razmere spremenile. Kam meri politika agrarcev? Ali jih ni preteklost še nič poučila? Visoka avstrijska agrarna gospoda si morda želi novih pouličnih kravalov? Tudi v tem oziru smo ji pripravljeni ustreči.

Hudi časi za avstrijsko železničarstvo. Avstrijsko železničarstvo stoji pred resnim momentom. Da se odbije nameravani napad na organizacijo potom predložitev novega načrta kazenskega zakona, bo treba hudi in resnih bojov. Centralno glasilo avstrijskega železniškega uradništva ozna-čuje ta moment, kot „bojno skušnjo organizacije“. List se zaveda resnega in kritičnega položaja ter piše: „Železničarska organizacija bo izrabila vso svojo moč in upliv, da prepreči uvedbo tega za-kona. Nasprotovanje organizacije načrtu kazen-skega zakona je eksistenčnega pomena. Sprejem načrta bi onemogočil vsako nadaljno smotreno delovanje in moč organizacije bi bila brez-uspešna.“

Nov načrt kazenskega zakona je bil meseca junija t. l. predložen — gosposki zbornici! Zares značilno. Že ta prvi korak vlade je v očitnem na-sprotju z ustavnim zakonom, ki zahteva, da se ima vsak nov načrt zakona predvsem predložiti državni zbornici. Že to dejstvo kaže vso resnost položaja. Ni dvoma, da bo gosposka zbornica kaj rada sprejela nov načrt, tako, da bo, ko pride na glasovanje v državni zbornici, že gotova stvar. Zbornica bo tedaj stala pred zelo važnim in odlo-čilnim momentom. Ali bo znal parlament varovati svojo ustavo in avtonomijo? Ali bo dovolil krše-nje konstitucije in temeljnega državnega zakona? Bo imela tedaj večina v zbornici pogum ovreči zakon? Na to vprašanje ni lahko odgovoriti. Morda pa bo večina provzročila kabinetno krizo, ki bo služila vsem drugim namenom, le odbijanju napada na državno konstitucijo ne.

Resne in popolne podpore od te strani ni pričakovati. Navsezadnje bo primorana le želez-ničarska organizacija poseči energično vmes in po-tom protestnih shodov zahtevati odpravo načrta kazenskega zakona. Še bolj resno pa izgleda stvar, ako se oziramo na razmerje železničarske organi-zacije napram drugim nacionalističnim organiza-cijam.

Treba je pa pri tem priznati, da ima organi-zacija po vsej pravici izvajati iz dejstev naravne posledice in obvarovati z vsemi silami svojo sta-novsko in bojovno načrt moč“.

Delavske zadruge za Trst, Istro in Furlanijo (Registrovana zadruga z omejenim jamstvom) Vspeh našega skladišča oblačil.

Dne 17. t. m. pretekli je en mesec, odkar se je otvorilo novo skladišče oblačil.

Četudi opremljeno v hitrici in nedovršeno radi prekasne oddaje blaga, lokalov in pohištva,

pokazalo je novo skladišče velikanski uspeh Delavskih konsumnih zadrug.

Člani so izkazali veliko zanimanje za novi oddelek našega novega poslovanja in prepričali so se tudi lahko takoj o prednostih, katere si bodo sebi pripisali. Prihiti so mnogoštevilno tudi člani iz Milja, Izole, Kopra in Tržiča.

V teku te prve mesečne poslovne dobe so se razpečale v novem skladišču proti gotovini sledeče množine blaga:

Oddelek izvršenih oblek in krojačnica Kr.	16.417,34
„ manufaktur	10.404,38
„ obuval	5.694,04
„ pokrival	3.592,90

Skupaj Kr. 36.378,76

Mi smo računali le s polovico prometa, doseženega v prvem mesecu, in priprave so se vršile razmeroma po predvidkih.

Videč naskok, izvršen od strani članov na njih ustanovitev ter ta nenavaden uspeh, nadalje nenavadno povpraševanje po različnih predmetih, s katerimi se nismo mislili založiti, smo takoj poskrbeli, da se naše poslovanje razširi.

Izvršila so se velika naročila in obogatilo se je skladišče s suknom za ženske in moške, z barhantom in drugim blagom. Dan na dan prihajajo velike množine blaga, in v teku par tednov bomo lahko rekli, da smo opremljeni z dovršeno izbero.

Člani, ki niso dobili vse kar so si želeli, naj premislijo, da vodstvo iz previdnosti ni moglo prekoračiti zneska 100.000 kron za nabavo, predno je moglo konstatirati sprejem nove iniciative od strani članov. Videč podpora članov, poskrbeli bomo sedaj z vsemi poslovanjem, da zamoremo ustreči njih željam in zahtevam.

Pradojalni prostor se bodo razširili v del drugega nadstropja.

Proučuje se nadalje, prideliti oddelku za obuvale tudi delavnico in organizirati prodajo v oddaljenih skladiščih dežele potom potnika.

Vpisovanje novih članov narašča, posebno odkar se je otvorilo novo skladišče oblačil. Število pristopivših članov je sledeče:

v juliju	55
v avgustu	83
v septembru	249
v oktobru	199

od 1. julija do 17. oktobra torej članov 586

Večji del teh velikih uspehov je pripisati navdušenosti in neumorni propagandi članov, in ako bode vstrajala ta delavnost članov nadalje, končali bomo prihodnje leto z 10.000 članov.

Trst, dne 17. oktobra 1912.

Vodstvo.

Sredstvo zoper posledice nezgod — manjša renta!

Glasi centralne zveze avstrijskih industrijalcev „Die Industrie“ prinaša v enih zadnjih številkih notico, ki jasno označuje brezobzirnost in brutalnost naših delodajalcev. Notica se glasi:

Nezgodne rente. V nekem uglednem medicinskem listu objavlja znani strokovnjak tajni svetnik Kramer, njegova opazovanja na nervoznih vsled nezgod. Tisti, pravi tajni svetnik Kramer, ki ne živijo radi posledice nezgod nikake odškodnine in ki morajo zopet prevzeti svojo službo, se navadno ne pritožujejo radi o kakih nervoznih posledic. Tistim pa, ki pritiče kaka nezgodna renta, se pojavijo vse mogoče in nemogoče nervozne bolezni. Renta jim provzroči nervozne bolezni. Kjer ni več rente izgine takoj nervoznost in vsaka druga taka bolezen. Vzrok teh bolezni je renta in proti tej bi se moralo pričeti boj. Prof. Kramer priporoča kot pomožno sredstvo proti tem uvedbo manjše rente. Ta nasvet bomo morali na vsak način izrabiti ob priliki reforme naše nezgodne zavarovalnice.

To je zares človeško! Ponesrečeni na delu za množiti kapitale v železnih blagajnah bogatih in od usode izvoljenih lenuhov nimajo pravico do odškodnine ali rente, ker jim to provzroča nervozne posledice! S tem, da zmanjšajo, oziroma odpravijo nezgodno rento jim hočejo odvzeti vsako upanje do eventualne odškodnine. S tem nemara mislijo, da bodo celo odpravili nezgode! Kako človekoljuben in civiliziran je ta slavni in hvali-

zani kapitalistični svet! Da zmanjšajo rento ne bodo rekli, da je to v interesu nenasitnega kapitalizma. Ne! Rekli bodo, da je to potrebno za obvarovati delavce pred „nervoznimi boleznimi“. Še prodano znanstvo jim bo prišlo prav. Vsako sredstvo je dobro, da se le še bolj odira, izkorišča in pobija delavstvo. Kapitalistična človekoljubnost? Vemo kaj to pomeni.

„Ljudski oder“ v Trstu. Tekom prihodnjih dveh mesecev bodo predavali v tem našem izobraževalnem društvu se sledeči predavatelji: Dr. Vošnjak o Rousseauju in njegovemu ustavnemu idealu; Milost o pariški komuni; Dr. Tuma o evharistiji in socializmu; Skobl o zgodovini strokovnega gibanja v Avstriji; Regent o postanku političnih strank. Dne 8. decembra se pa vrši predstava Kristanove drame „Tovarna“. Po novem letu bodo predavali prof. dr. Merhar, Etbin Kristan, prof. Lončar, prof. Dolenc, pisatelj Alojz Kraigher, Rudolf Golouh in drugi o raznih važnih predmetih. — Poleg tega se vršijo v „Ljudskem odru“ razni jezikovni in štenografski tečaji. — „Ljudski oder“ se je obogatel svojo lepo knjižnico z vsemi najnovejšimi literarnimi in znanstvenimi knjigami. V čitalnici je pa na razpolago mnogo slovenskih, hrvatskih, čeških, italijanskih in nemških časopisov. Sodrugu železničarjem priporočamo pristop k temu koristnemu in važnemu kulturnemu društvu.

Veselica skupine I. v Trstu. Izredni dogodek bodo praznovali sodrugi pri južni železnici. Praznovali bodo petdesetletno službovanje sodr. Antona Stauderja. V to svrhu priredijo lepo veselico z bogatim vspehom. Pevski zbor „Ljudskega odra“ bo pel sledeče zборе: „Socialistična himna“, „San“, „Občutki“, „Ah tamo“, „Lahko noč“ in Venec narodnih pesem.

Dramatični odsek bo uprizoril veselo burko: Eno uro doktor. Po končanem vspehu ples.

Za to prireditve je med železničarji veliko zanimanje. Počastili bodo gotovo v najlepšem številu izredni dogodek. Veselica je posvečena petdesetletnemu službovanju Antona Stauderja. Ob enem pa bo to praznovanje izraz solidarnosti med delavstvom, ki mora vso svoje življenje do najvišje starosti delati v tujo korist. Priporočamo vsem železničarjem udeležitev veselice. — Na veselici bo imel slavnostni govor sodr. Kopač.

Inozemstvo.

Konec dolgotrajnega štrajka. 30. septembra je poteklo dvanajst mesecev, odkar se je pričel štrajk na Illionis Central železnici in drugih Harrimanovih linijah. 30.000 delavcev v tvornicah omenjenih železnica je tedaj pričelo neizprosno boj za svoje pravice. Le malo število teh industrijskih bojevnikov je obupalo ter se podalo nazaj v stari jarem, a ogromna večina je vztrajala in je še voljna vztrajati v svojem boju vkljub velikim neprilikam, katere mora prenašati ves ta dolgi čas. Velika je moč kapitalizma in njihovih zaveznikov, ki z združenimi silami skušajo prisiliti izkoriščano delavstvo in k brezpogojni pokorščini in udaji. Tem silnejša je ta moč, ker ima na svoji strani vso izvrševalno oblast, ki jo ščiti, varuje in pospešuje, toda še silnejša je moč delavske solidarnosti. Vsa peklenska sila kapitalizma je malenkost, ako so delavci med seboj složni in se po bratsko podpirajo med seboj ter se tako spodbujajo k vztrajnosti. Tudi zastopniki Illionis Central železnice so se začeli umikati. Več kompanij zvestih delavci so se proslilo za vstop v mednarodno kovaško bratovščino, kar znači, da je kompanija spoznala svoje obupno stališče in da misli na popolno kapitulacijo v najkrajši bodočnosti. Povodom obletnice štrajka se je vršilo nad sto ljudskih shodov zadnje nedelje v po štrajku prizadetih krajih. Najvažnejši med temi shodi je bil oni v Los Angeles, na katerem je govoril znani socialist in mayorski kandidat Job Harriman.

Železničarska organizacija na Ogrskem. — O kaki pravi železničarski organizaciji na Ogrskem ne more biti govora. Pred nekaj leti je vlada razpustila organizacijo in od tedaj je bilo železniško osebje prisiljeno si najti drugačiji način združitve. Modra ogrska vlada je najbrže mislila, da bo s svojim nespametnim korakom onemogočila vsak

nadaljni boj zatiranega in izkoriščanega železniškega osebja. V tem oziru se je pa vlada hudo motila. Četudi je razpustila organizacijo, je pa še vedno ostalo železniškemu osebju njih glasilo „Magyar Vasutas“, ki jih je podpiralo z verno in nevstrašljivo. Ob začetku je bil ves trud lista bolj podoben Sisifovemu delu. Ali polagoma je rastlo novo zaupanje med osebjem in naraščali so dan za dnem v vedno večjemu številu pristaši „Magyar Vasutasa“. Veliko je pripomoglo razširjenju zavesti in stanovskega upliva dejstvo, da se je nudila železničarjem prilika pridružiti se organizaciji transportnih delavcev. Organizaciji je pristopilo veliko število zavednih železničarjev, ki bodo na tak način delali in bojevali se za organizacijo in za zboljšanje razmer. Vse kaže, da bodo morali železničarji na Ogrskem še dolgo časa se razvijati na podlagi te organizacije. S tem, da se bodo železničarji v vedno večjem številu združevali v noviorganizaciji, bodo dali vladi in na Ogrskem pravi in zaslužen odgovor. Ustaviti pot zavednemu delavstvu je nemogoče. Blazna politika reakcije in zatiranja je vedno rodila nasproten uspeh. Bili se bodo tudi na Ogrskem še veliki in uspešni železničarski boji vkljub zatiranju in reakciji. Sodrugu na Ogrskem želimo najboljše uspeh.

Žrtve železniškega obrata. V severni Ameriki ponesreči vsako leto nad 80.000 železniških uslužbencev. Vsakih 6 minut po dnevu in po noči ponesreči eden železničar in vsake dve uri po dnevi in po noči eden umre. Amerikanski listi opravičujejo to na poseben način. Vsak industrielni razvoj, pravijo, zahteva človeške žrtve. Ne povedo seveda, komu služi v sedanji družbi industrielni razvoj in zakaj naj bi se za ta razvoj žrtvovali le delavci in ne amerikanski kapitalisti bogataši, spekulant in borzisti?! Če se pripetijo velike nesreče, kakor potop „Titanica“, ali pa če nastanejo vojne pišejo listi o dogodkih na dolgo in široko. Nihče se pa ne spomni žrtev, ki padajo dan za dnem, uro za uro, minuto za minuto, v navadnem času in ko množijo bogastvo onih, ki jih izstradavajo in izkoriščajo. Od 5.600.000 delavcev v Zedinjenih državah jih je v samem letu 1911 smrtno ali nevarno ponesrečilo 208.300! Zares lepo je živeti v kapitalističnem sistemu!

Volitev v centralni delavski odbor c. kr. državnih železnic.

Sodrugi, železničarji! Volitve v centralni delavski odbor državnih železnic so pred durmi in bodo kmalu razpisane.

Konferenca delavskih odbornikov, ki se je vršila dne 26. in 27. oktobra t. l. na Dunaju in kjer so bili zastopani delavci vseh ravnateljskih okrajev, vam priporoča sledeče kandidate:

I. Stavbna in progovzdrževalna služba.

Odborniki:

NEJEDLY JOSIP, vrhovni delavec, Praga drž. žel. družba (St. E. G.)

LANA PAVEL, mizar, Praga sev. zap. žel.

Unterrainer IVAN, tesar, Inomost.

STOLARSKI VINCENC, mostovni ključavničar, Krakov.

SCHNEIDER FERDINAND, zidar, Dunaj.

URSCHITZ JURIJ, kovač, Trst.

Na mestniki:

PETER FRAN, vrhovni delavec, Plzenj.

AMADEO SALVATORE, vizirer, Dunaj sev. žel.

MADLMAYER IVAN, vrhovni delavec Linc.

CHARABOVICI MIHAEL, vrhovni delavec Černovice.

SIMON JOSIP, tesar, Praga, Lissa.

GÖPFHART MAT., tesar, Beljak, Knittelfeld.

II. Vlakopospeševalna in delavniška služba.

Odborniki:

THUMFORT LEOPOLD, strugar, Beljak, Knittelfeld.

SCHMIEDHUBER ALOJZIJ, premogar, Linc.

TANTSIN KAROL, pleskar, Floridsdorf sev. žel.

OCHMANN JOSIP, mizar, Stanislav.

RZEHAK FRAN, kotlar, Simmering drž. žel. družba (St. E. G.)

BECK ALOJZIJ, mizar, Jedlesee, sev. zap. žel.

Namestniki:

HEIDER EBERHARD, ključavničar Floridsdorf, sev. žel.
ZIEGLER FRAN, kovač, Dunaj.
GABRIEL IVAN, kovač, Linc.
CUTIČ ANTON, ključavničar, Trst.
HELLER JOSIP, nadz. snažilec, Praga češka sev. železnica.
KAMINSKI EMIL, pleskar, Černovice.

III. Prometna in postajna služba.

Odborniki:

PALIŠEK FRAN, skladišni delavec, Brno drž. žel. družba.
FUCHS STEFAN, skladišni delavec, Dunaj sev. zap. žel.
DEISENHAMMER MAT., nosilec prtljage, Dunaj sev. žel.
GUT JOSIP, zavirač, Podmokle, češka sev. žel.
ULLMANN FERD., sklad. delavec, Jnomost.
SANETRA KAROL, delavec, Saybusch, Krakov.

Namestniki:

POLLAK JOSIP, sklad. delavec, Dunaj.
MLAKAR JOSIP, postajni delavec, Jesenice, Trst.
FRAUENHOF GUSTAV, akordni delavec, Liberec sev. zap. žel.
GRADOSZEWSKI JOSIP, sklad. delavec, Stanislav.
GSTÖTTNER IVAN, sklad. delavec, Linc.
HEIN ANTON, sklad. delavec, Krnov, Olomuc.

Iz organizacije.

Funkcionarjem in članom naše organizacije na znanje!

(Naknadno pošiljanje listov).

Vsem funkcionarjem krajevnih skupin in vplačevalnic ter članom naše organizacije naznanjamo, da se ne bo več naknadno pošiljalo ustavljenih števil „Železničarja“ itd. tistim članom, ki so nad šest tednov zaostali s svojimi prispevki. Od ene ekspedicije do druge se mora okoli 2000 izvodov strokovnih listov naknadno razpošiljati, kar stane mnogo denarja. Dopolnilo se bo v bodoče strokovni list le od tiste dobe, ko zopet začne plačevanje. Da ne bo treba članom predolgo čakati na svoj strokovni list, se priporoča, da se sprejemnice novih članov takoj pošlje na Dunaj. Da se prepreči motenje in nerednost v pošiljanju strokovnih listov, naj člani po vsaki preselitvi naznanijo upravništvu na Dunaju izprembo naslova. Pri izpremembah naslovov zadostuje, če se naznani skupino, člansko številko, ime in novi naslov. Ob premeščenju ali prestopu iz ene skupine ali vplačevalnice v drugo se mora na vsak način naznačiti ime, prejšnjo skupino in člansko številko, potem novo skupino in člansko številko kakor tudi natančen naslov. To pa iz enostavnega razloga, ker imamo po več članov z enakim imenom. Reklamacije za list so poštne proste. V to svrhu pa je na njih označene vrste natančno izpolniti, ker če niso po tisku izpolnjene, jih smatra pošta kot navadna pisma in mi moramo zanje plačati kazensko poštino. Nove reklamacije je zahtevati od centrale.

**

Člani posmrtninskega sklada, pozor!

Člane, ki so zaostali s svojimi mesečnimi prispevki, se prijazno pozivlja, da poravnajo zaostale prispevke, ker sicer se bo z zamudnimi člani postopalo po § 10 posmrtnoodpravninskih pravil, to je, da izgubijo pravico glede na posmrtno odpravnino. Po trimesečnem zastanku izgubi vsak zamuden član svoje prejšnje pravice in riskira nov pristop.

Upravništvo.

Določbe za posmrtno odpravninski sklad.—Vodstvom krajevnih skupin in vplačevalnic naznanjamo, da smo dali natisniti določbe za posmrtno odpravninski sklad tudi v slovenskem jeziku. Ta tiskovina je namenjena kot dodatek našim članskim knjižicam ter vsebuje poleg gori navedenih določb tudi pravilnik za seje in shode in knjižnični red. Naroča se ta dodatek pri Tajništvu železničarske organizacije v Trstu, ulica Madonina 15.

Književnost.

Dr. Oton Bauer: **Narodni ali razredni boj?** V naši založbi je pod tem naslovom izšla lična brošura odličnega socialnodemokratskega pisatelja. Brošura obsega 16 strani in je za vsakega sodruga velike važnosti. Posebno pripravna pa je za agitacijo, ker se more iz nje vsakdo poučiti o tem vprašanju. Cena je zelo nizka — 6 vinarjev za komad. Vsled tega si jo lahko vsak omisli. Razpečevalci dobe primeren popust.

Sodrug! naročite brošuro čimprej in jo razširjajte med svojimi tovariši! Naročila je pošiljati na Tajništvo železničarske organizacije v Trstu, ulica Madonina 15.

Vršijo se sledeči shodi:

Trst V. Tukajšnja krajevna skupina naznanja, da se vrši nje redni občni zbor dne 5. novembra t. l. v društvenih prostorih skupine.

Nabrežina. Tukajšnja krajevna skupina Splošnega in pravovarstvenega društva naznanja, da se vrši redni občni zbor dne 12. novembra t. l. ob 8. uri zvečer v gostilni pri Nemcu.

Dnevni red:

1. Poročila;
2. Volitev novega odbora;
3. Slučajnosti.

K obilni vdeležbi vabi

O d b o r.

Gorica. Dne 14. oktobra se je ob mnogoštevilni udeležbi vršil občni zbor goriške podružnice I. v restavraciji „Alla bella Vedutta“.

Dnevni red: 1. Volitev novega odbora; 2. Stališče avstrijskih železničarjev. Ob 7. uri zvečer je otvoril shod predsednik sodr. Calligaris in podal poročilo o delovanju podružnice v pretekli funkcijski dobi.

Istotako so podali svoja poročila tudi drugi odborniki. Blagajnikov namestnik sodr. Tabaj je podal poročilo o stanju blagajne in omenil kakor tudi obenem dokazal vzorno delo blagajnika sodr. Krausa, ki je moral k vojakom odriniti.

Na podlagi poročil odbornikov je predlagal tajnik sodr. Kopač, da se da staremu odboru absolutorij kar je bilo od zborovalcev soglasno sprejeto.

Nato se je izvolilo nov odbor. Izvoljeni so sledeči sodrug: predsednikom Ant. Mozetič, podpredsednikom Ivan Calligaris, 1. blagajnikom Ant. Valenčič, 2. blagajnikom Ant. Marušič, zapisničarjem Ant. Režič in Ivan Vavpotič, pregledovalcem računov: Fran Tabaj in Josip Bressan, podblagajnikom za vlakospr. osobe: Celestin Dominko, za skladišče: Ivan Bertossi, za progo: Fran Tabaj, namestnikom: sodrug Fran Petejan, Anton Pavlin, in Albert Kocijančič.

Sodr. Mozetič se je zahvalil za izkazano mu zaupanje in obljubil, da bode po svojih močeh deloval za povzdigo organizacije in za uspešno razvijanje in proevit goriške podružnice južnih železničarjev.

Božil je navzoče na delo in agitacijo za tisto organizacijo v katero spada železničar in ki je že dokazala, da se je za delavstvo že mnogokrat uspešno pojevala in izvojevala mnogo tega kar železničarjem po vsej pravici pritiče. Povdarjal je, da ako ga bode izvoljeni odbor, kakor tudi vsi sodrug v delovanju podpirali, mu bode lahko za prospah organizacije delovati. Ako so odborniki popustljivi in malomarni, tedaj ni mogoče od predsednika zahtevati uspešno delovanje. Le pod temi pogoji prevzame mesto predsednika, in prepričan se čuti, da mu bodo pri vsaki priložnosti v prid strokovnega dela odborniki šli na roko.

K 2. točki se je javil tajnik sodr. Kopač k besedi. Zahvalil se je staremu odboru za marljivo delovanje in uzorni blagajniški red. Apeliral istotako za uspešno delovanje novega odbora.

Po 1 in pol urnem eminentno važnem izvanjanju o današnjem stališču avstrijskih železničarjev, posebno o načrtu kazenskega zakona za katerega se bode gospodarska klika zavzemala, sklenilo se je v bojnih vrstah proletarijata trdno stati in odbijati napade modernih piratov na delavstvo.

Burno odobravanje je sledilo govornikovim izvajanjem.

Govoril je še sodr. Tabaj o potrebnih pojasnilih, nakar je predsednik ob pozni uri zaključil lepo vspehi občni zbor.

Konferenca premogarjev južne železnice.—Centrala naznanja, da se vrši dne 15. novembra t. l. v Mariboru, gostilna Brosch Mühl-gasse 23, ob 9. uri zjutraj, konferenca premogarjev južne železnice z dnevnim redom:

1.) Položaj premogarjev (njih mezdne in akordne razmere).

2.) Poročila in sklepi glede predlogov.

3.) Organizacija in taktika.

Imena delegatov je naznaniti do 12. novembra t. l. centrali na Dunaju. Eventuelne predloge pa najkasneje do 10. novembra t. l. Delegacijske stroške pokriva krajevna skupina, ali pa je potrebn denar nabirati med premogarjem, Konferenca traja le en dan. Vodstvam skupin priporočamo, da čimprej ukrenejo vse potrebno za lepi izid konference, ki obeta biti zelo koristna in važna za kategorijo premogarjev.

Velenje. Dne 17. novembra t. l. se vrši v Velenju v kolodvorski restavraciji pri gosp. Wirthu javen železničarski shod z dnevnim redom: 1. delovni red vrhstavnih delavcev; 2. Želje in zahteve teh delavcev; 3. raznoterosti.

Železničarji, delavci! pridite vsi na ta shod, da se do dobra pogovorimo o naših zadevah.

Na shodu poroča sodr. Marn iz Celja.

**

O državni konferenci kurjačev, ki se je vršila dne 18. oktobra t. l. na Dunaju, poročamo v prihodnji številki

Železničarji!

Zahtevajte v vseh gostilnah, kavarnah in brivnicah strankine liste kakor: **Železničar in Zarja.**

Kavarna Unione - Trst

Ulica Caserma in ulica Torre Bianca

Napitnina je odpravljena

Velika zbirka političnih in leposlovnih revij in

časnikov v vseh jezikih.

Pozor sodrug!

Slovenski železničar, ki se zanima za socialno vprašanje sploh, za delavsko gibanje za politične in gospodarske boje našega časa, za mišljenje in stremljenje delavskega ljudstva, naj naroči strankino glasilo

„ZARJA“

ki izhaja vsak dan ob polu 11. dopoldne in stane naročnina

celoletna K 21-60

polletna „ 10-80

četrtletna „ 5-40

mesečna „ 1-80

za inozemstvo celoletno „ 36-

in sicer s pošiljanjem na dom ali po pošti. Naročnino je pošiljati naprej.

Posamezna številka 8 vin. v administraciji in tobakarnah.

Vsak zaveden železničar bi moral biti naročen na „ZARJO“.

Naročnina se pošilja pod naslovom: Upravništvo „ZARJE“ v Ljubljani.